

DOKUMENTACIJA SISTEMA KVALITETA – GALENSKA LABORATORIJA

Beograd, MAJ 2025.

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

REGULATORNI OKVIR

Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010, 107/2012, 113/2017 - dr. zakon i 105/2017 - dr. zakon);

Pravilnik o uslovima za izradu galenskih lekova ("Sl. glasnik RS", br. 10/2012);

Vodič dobre apotekarske prakse - ("Sl. glasnik RS", br. 27/2021);

Smernice dobre prakse u distribuciji - ("Sl. glasnik RS", br. 13/2016, 44/2016 - ispravka);

Kontrolna lista 2 - Uslovi za izdavanje dozvole za izradu galenskih lekova - Sektor za inspekcijske poslove, Odeljenje inspekcije za lekove, medicinska sredstva i psihoaktivne kontrolisane supstance i prekursore Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

DOKUMENTACIJA SISTEMA KVALITETA

Procedure / uputstva kojima se propisuju uslovi u pogledu prostora, opreme, kadra, drugi uslovi za izradu galenskih lekova u galenskoj laboratoriji apoteke, odnosno u galenskoj laboratoriji bolničke apoteke, kao i Dobra praksa u izradi galenskih lekova – celine:

- ❖ UPRAVLJANJE KVALITETOM
- ❖ OSOBLJE
- ❖ PROSTORIJE I OPREMA
- ❖ KONTROLA KVALITETA GALENSKIH LEKOVA
- ❖ NABAVKA, PRIJEM, SKLADIŠENJE I IZRADA U GALENSKOJ LABORATORIJI
- ❖ VALIDACIJE I KVALIFIKACIJE

UPRAVLJANJE KVALITETOM

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Upravljanje dokumentima	Zahtev za izradu/izmenu dokumenta
	Distributivna lista kopija dokumenta
	Spisak dokumenata sistema kvaliteta
Dobra dokumentaciona praksa	Registar potpisa
Upravljanje zapisima i dnevnicima rada	Spisak zapisa
Povlačenje leka sa tržišta	Zapis o povlačenju leka sa tržišta
	Registar povlačenja leka sa tržišta
Upravljanje rizicima sa metodologijom za procenu rizika	Identifikacija, analiza i evaluacija rizika; Registar rizika
Kontrola izmena	Zahtev za izmenu
	Analiza uticaja i plan sprovođenja izmene
	Registar izmena

UPRAVLJANJE KVALITETOM

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Reklamacije	Zapis o reklamaciji dobavljaču Zapis o reklamaciji kupca Zapis o naknadnoj reklamaciji na kvalitet Registar reklamacija
Upravljanje neusaglašenostima i odstupanjima	Obrazac za evidenciju neusaglašenosti/odstupanja Registar odstupanja
Interne i eksterne provere	Godišnji plan internih/eksternih provera Ček lista za internu/eksternu proveru Izveštaj o internoj/eksternoj proveri
Korektivne i preventivne mere	Obrazac za korektivnu/preventivnu meru Registar korektivnih/preventivnih mera
Mere zaštite od štetočina	Plan dezinsekcije i deratizacije Izveštaji/potvrda o periodičnoj dezinsekciji i deratizaciji

UPRAVLJANJE KVALITETOM

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Upravljanje otpadom nastalim u galenskoj laboratoriji	Plan upravljanja otpadom (kada je primenjivo) Oznake za otpad; Dnevna evidencija otpada; Zapisnik o predaji otpada ovlašćenom operateru; Dokument o kretanju otpada/opasnog otpada; Godišnji izveštaj o otpadu Ugovor sa ovlašćenim operaterom Kategorizacija otpada
Praćenje zakonskih i drugih propisa i samoprocena usaglašenosti	Lista relevantnih zakona i propisa
Upravljanje poverenim aktivnostima	Ugovor o kvalitetu
Kompjuterski sistemi, kontrola pristupa, elektronski potpis, čuvanje podataka i validacija	Lista dodele pristupa kompjuterskim sistemima; Lista dodele pristupa objektu
Merenje zadovoljstva korisnika i zaposlenih	Upitnik za merenje zadovoljstva korisnika
	Izveštaj o merenju zadovoljstva korisnika
	Upitnik za merenje zadovoljstva zaposlenih
	Izveštaj o merenju zadovoljstva zaposlenih
	Lista relevantnih zakona i propisa

OSOBLJE

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Upravljanje kadrovima	Organizaciona šema, opisi poslova Godišnji program i plan obuka Program i plan obuka za novozaposlene
Obuke zaposlenih	Godišnji program i plan kontinuirane edukacije Evidencija sprovedene obuke Karton obuka zaposlnih
Režim kretanja osoblja, materijala i opreme	Šematski prikaz tokova osoblja, materijala i opreme
Ulazak osoblja u kontrolisane zone	Pranje ruku - ilustracija Dezinfekcija ruku - ilustracija Izgled obavezujuće zaštitna oprema - ilustracija
Postupak pripreme odeće za rad	n/p

PROSTORIJE I OPREMA

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Upravljanje uređajima i opremom	<p>Lista evidencije opreme/Spisak opreme sa kvalifikacionim statusom; Spisak opreme za kontrolu kvaliteta galenskih lekova (kada je primenjivo)</p> <p>Kartoni opreme</p>
Uputstva za rukovanje opremom	Evidencije upotrebe opreme
Uputstva za čišćenje opreme	Evidencije čišćenja opreme
Održavanje higijene prostorija	<p>Evidencija održavanja higijene prostorija</p> <p>Lista odobrenih sredstava za čišćenje i dezinfekciju</p> <p>Program sanitizacije</p>
Kalibracija merne opreme	<p>Lista merne opreme</p> <p>Godišnji plan etaloniranja/overavanja merne opreme</p> <p>Evidencija kalibracije/etaloniranja/overavanja merne opreme</p>
Preventivno i korektivno održavanje	<p>Godišnji plan preventivnog održavanja</p> <p>Evidencija preventivnog/korektivnog održavanja</p>

PROSTORIJE I OPREMA

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Upotreba i čišćenje prostora za izradu galenskih lekova u aseptičnim uslovima	Evidencija čišćenja laminarne komore za izradu galenskih lekova u aseptičnim uslovima
Uputstva za rad pomoćnih sistema (proizvodnja i distribucija vode za izradu galenskih lekova, proizvodnja i distribucija komprimovanog vazduha, sistem za klimatizaciju i ventilaciju, proizvodnja i distribucija čiste pare)	Specifikacije kvaliteta, plan uzorkovanja, evidencija ispitivanja, izveštaj o ispitivanju, analiza trendova, šematski prikazi
Ambijentalni i mikrobiološki monitoring	Evidencija ambijentalnog monitoringa (temperatura, relativna vлага) Plan uzorkovanja mikrobiološkog monitoringa Izveštaji o mikrobiološkom monitoringu, trend rezultata Izveštaj o prekoračenju utvrđenog akcionog limita

KONTROLA KVALITETA GALENSKIH LEKOVA

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Specifikacije kvaliteta polaznih materijala, međuproizvoda i gotovih proizvoda	Specifikacija polaznog materijala, međuproizvoda i gotovog proizvoda
Analitički postupci za ispitivanje polaznih materijala i galenskih lekova	Spisak važećih analitičkih postupaka
Razvoj i validacija novih analitičkih postupaka	Validacioni protokol; Izveštaj o validaciji
Priprema i čuvanje reagenasa, rastvora reagenasa i volumetrijskih rastvora	Dnevnik evidencije pripreme reagenasa, MSDS
Uzorkovanje polaznih materijala i gotovih proizvoda	Zahtev za kontrolisanje Plan uzorkovanja međuproizvoda/gotovog proizvoda
Prijemna kontrola kvaliteta i odobravanje polaznih materijala	Izveštaj (nalaz) ispitivanja polaznog materijala
Završna kontrola kvaliteta i odobravanje galenskih lekova	Izveštaj (nalaz) ispitivanja polaznog materijala
Rukovanje standardnim supstancama	Evidencija rukovanja standardnih supstanci
Rukovanje sa referentnim i kontrolnim uzorcima	Evidencija referentnih/kontrolnih uzoraka
Postupanje u slučaju rezultata van specifikacije	Izveštaj istrage OOS rezultata

KONTROLA KVALITETA GALENSKIH LEKOVA

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Studije stabilnost proizvoda	Godišnji plan studija stabilnosti
	Protokol studija stabilnosti
	Izveštaj studija stabilnosti
Postupak za formiranje pregleda kvaliteta proizvoda	Pregled kvaliteta proizvoda
Poverene aktivnosti kontrole kvaliteta	Ugovor o kvalitetu
	Evidencija rukovanja uzrocima za eksterna ispitivanja

NABAVKA, PRIJEM, SKLADIŠTENJE I IZRADA U GALENSKOJ LABORATORIJI

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Kvalifikacija, ocenjivanje i odobravanje dobavljača	Ocenjivanje dobavljača - ček lista
	Zahtev za dostavljanje ponude
	Spisak odobrenih dobavljača
Planiranje i nabavka polaznih materijala	Plan nabavke
	Porudžbenca
	Sporazum o javnoj nabavci/ugovori
Prijem polaznih materijala u galenskoj laboratoriji	Otpremnica/dostavnica/faktura
	Zapis o temperaturi tokom transporta (kada je primenjivo)
	Evidencije prijema i analize polaznih materijala
Skladištenje i čuvanje polaznih materijala	Zahtev za kontrolisanje (kada je primenjivo)
	Lager lista
	Identifikacione i statusne oznake

NABAVKA, PRIJEM, SKLADIŠTENJE I IZRADA U GALENSKOJ LABORATORIJI

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Pranje laboratorijskog posuđa i pribora	Evidencija pranja i pripreme posuđa i pribora za rad Spisak galenskih lekova koji se izrađuju
Postupak izrade, primarnog i sekundarnog pakovanja nesterilnih galenskih lekova	Proizvodne formule za galenske lekove Dokumentacija o izradi, primarnom i sekundarnom pakovanju serije leka Spisak evidencije izrađenih serija galenskih lekova
Simulacija aseptičnog procesa	Evidencija simulacije aseptičnog procesa (kada je primenjivo) Spisak sterilnih galenskih lekova koji se izrađuju
Postupak izrade, primarnog i sekundarnog pakovanja sterilnih galenskih lekova	Proizvodne formule za galenske lekove Dokumentacija o izradi, primarnom i sekundarnom pakovanju serije leka Spisak evidencije izrađenih serija galenskih lekova
Postupci sterilizacije opreme, delova opreme, polaznih materijala i proizvoda	Evidencija o izvršenoj sterilizaciji
Ponašanje osoblja u sterilnom bloku	n/p

NABAVKA, PRIJEM, SKLADIŠTENJE I IZRADA U GALENSKOJ LABORATORIJI

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Rukovanje opremom za sterilizaciju	Evidencije upotrebe opreme Zapis o izvršenoj sterilizaciji
Testiranje integriteta filtera (kada je primenjivo)	Evidencija provere integriteta filtera
Inprocesna kontrola	Izveštaj/nalaz/zapis o rezultatima inprocesne kontrole Evidencija vizuelne kontrole proizvoda
Prerada-dorada	Nalog za preradu doradu Evidencija prerade/dorade
Puštanje serije galenskog leka u promet	Sertifikat analize serije galenskog leka na tržište Odluka o puštanju serije galenskog leka u promet
Skladištenje i čuvanje gotovih galenskih lekova	Lager lista Identifikacione i statusne oznake
Popis zaliha i upravljanje zalihamama, uključujući FIFO/FEFO principe	n/p

NABAVKA, PRIJEM, SKLADIŠTENJE I IZRADA U GALENSKOJ LABORATORIJI

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Distribucija i transport galenskih lekova	Otpremnica
Upravljanje hladnim lancem	Otpremnica, temperaturni zapis

VALIDACIJE I KVALIFIKACIJE

PROCEDURA (SOP) / UPUTSTVO	PRILOZI / ZAPISI
Kvalifikacije i validacije	Analiza rizika Validacioni Master Plan (kada je primenjivo)
Kvalifikacija uređaja i opreme	Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije
Validacija čišćenja kritične opreme	Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije
Validacija postupka izrade galenskog leka	Plan validacije izrade galenskog leka Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije
Validacija/verifikacija analitičkih metoda	Plan validacije/verifikacije metode ispitivanja galenskog leka Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije
Kvalifikacija vozila za transport galenskih lekova (kada je primenjivo)	Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije
Validacija transporta (kada je primenjivo)	Protokoli validacije/kvalifikacije Izveštaji validacije/kvalifikacije

Članovi radne grupe za izradu spiska procedura za apoteke i galenske laboratorije:

Sanja Jović – Apoteka Beograd

Sanja Ilić – Apotekarska ustanova Lilly

Nataša Živanović – Apotekarska ustanova Galena

Anja – BENU apoteke

Ivana Popović – Klinički centar Srbije

Zora –

Tijana Radojičić – Privredna komora Srbije

Dragana – Farmaceutska komora Srbije

Milana Vukov - Apotekarska ustanova Galena lab

HVALA NA PAŽNJI!

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

1857
www.pks.rs

